

מערך שיעור לאחר צפייה בסרטון Joy and Heron "" :

<https://www.youtube.com/watch?v=1lo-8UWhVcg>

רקע:

אחד ממנהגי חג הסוכות הינו מנהג האושפיזין על פיו נהוג להזמין אנשים להתארח בסוכה, מנהג זה מהווה הזדמנות נהדרת לדבר עם תלמידנו על נושא האירוח והשיתוף.

לא תמיד קל לארח ולחלוק עם אנשים אחרים בדברים שלנו. זוהי תחושה מובנת ונורמטיבית. חשוב לתת מקום גם לתחושות הפחות נעימות שעולות בקרבנו כאשר אנחנו נדרשים לשתף בדברים שלנו. ההרגשה כי "נאבד" משהו בשיתוף שלנו עם אחרים ונאבד כביכול את הבלעדיות עליו גורמת לנו לעיתים להיסגר כלפי הצד השני. עם זאת כאשר נחשפת בפנינו התמונה הגדולה ותחושתו של האחר הנתינה והשיתוף מקבלים משמעות ונהיה לנו קל יותר לשתף ולחלוק.

דרך הסרטון הקצר שלפנינו ניתן לדבר על התמונה הרחבה בכל הקשור למנהג של לארח, לחלוק ולשתף על שלל רכביו, להתבונן בתחושות ובתהליך ההבנה כי מדובר בדבר רחב יותר.

שיתוף אחרים יש בו כדי לקרב לבבות וליצור עבור אחרים את הרצון לתת חזרה. תחושת הנתינה והקבלה גורמת לשני הצדדים להרגיש טוב ומעוררת את תחושת השיתוף, האחוה והיחד. ומכאן כי למנהג חג הסוכות יש משמעות רחבה יותר וכוללת.

אוכלוסיית היעד: תלמידי כיתות א'-ו'.

מטרות:

- לדבר לעומק על משמעות אחד המנהגים המרכזיים של חג הסוכות-האושפיזין.
- להעניק תמונה רחבה יותר להשפעות ולרווחים של מנהג זה.
- לפתח תחושה של רצון לחלוק ולשתף.
- לעורר את התלמידים לדבר על רגשותיהם ומחשבותיהם בכל הקשור לנתינה.

מערך השיעור:

להתחיל בסבב: לבקש מכל אחד לספר על פי סבב את מי הוא היה רוצה להזמין לסוכה שלו ואיך הוא היה מארח אותו?

להקרין את הסרטון בשני חלקים.

חלק ראשון עד 1:55

שאלות לדין:

- מה גרם לכלב לשנות את התנהגותו כלפי הציפור?
- איך הגיבה הציפור בעקבות השינוי בהתנהגותו של הכלב?

חלק שני מ-1:55 עד הסוף:

- מה גרם לכלב כעת לשנות את התנהגותו כלפי הציפור?
- איך אתם הייתם מתנהגים?

שאלות לדין לאחר הצפייה המלאה:

- האם יש דבר שלכם שקשה לכם לחלוק בו אחרים?
- איך מרגיש לכם שאתם חולקים אחרים בדברים שלכם?

הרציונל:

בגילאי בית הספר היסודי מנהגי החגים אינם מקבלים משמעות רחבה ובמידה וכן הם מוצאים את החיבור לכך דרך הסיפור המקראי לחג. להרבה מן המנהגים יש היבטים רחבים ומשמעותיים בכל הקשור לפן החברתי-התנהגותי שלא תמיד נותנים לו דגש בעיקר בכיתות הנמוכות. עם זאת, חיבור לאותן משמעויות רחבות מעניק הזדמנות לשיח מרתק ומלמד עבורנו ועבור תלמידנו.

בסרט נראה הכלב שמח מאוד כאשר מגיעה האנפה אליו לסירה אך כאשר הוא מבחין שהיא מעוניינת במשהו שלו הוא נהיה עצבני כלפיה ומרחיק אותה. המבוגר גם מבקש ממנו להיות בשקט והוא נקרע בין הרצון של המבוגר לרצון שלו לשמור על האוכל ולא לשתף אותו עם האנפה. לאחר שהמבוגר מתערב וגורם להרחקת האנפה הכלב רואה כי למעשה האנפה מחפשת אוכל לגוזליה. ראיית התמונה הרחבה גורמת לכלב לשתף את האנפה באוכל שלו והיא בתורה דואגת להביא לו דגים. התהליך שעובר הכלה אל מול האנפה מהווה מראה עקיפה לתהליך שעוברים הילדים עם נושא השיתוף והנתינה.

הסרטון שלפנינו מציג בצורה נפלאה את התהליך הטבעי של הנתינה והשיתוף אשר מתחיל לעיתים קרובות בקושי לשתף. חשוב להעניק לתלמידים שלנו הזדמנות לדבר על תחושות שלרוב מקבלות בעיקר מן המבוגרים תגובה המעידה על כך שמדובר בתחושות לא טובות ולתת להם לגיטימציה מפני שהן נורמטיביות ומובנות. לאחר מכן, לאפשר להם להביט ולראות את התמונה הרחבה יותר של השיתוף והנתינה ולהעניק למעשיהם משמעות.

שיעור זה יכול לעורר שיחה מרתקת בכל הקושר לנושא של נתינה, קבלה ושיתוף. להתייחס ליכולת של נתינה ליצור דברים גדולים יותר ולהרחיב את הפרספקטיבה. בנוסף, שיעור זה יש בו בכדי לעורר את הרצון לתת ולשתף ולקחת אחריות על

ההתנהגות שלנו אל מול אחרים וגם אל מול עצמנו. בכך, מנהג האושפיזין של החג מקבל משמעות ביום יום.

מאחלים לכם שיעור נפלא ומפרה
קבוצת אפקי תקשורת וצוות אופקים
03-9369475
דנה ואורית 052-8898900